

Protocol

Toucheren van een stoma

Let op!

Dit is een Risicovolle Handeling

De handeling mag alleen worden verricht door een bevoegd persoon en in opdracht van een arts.

Doel

Het ontlasten van de darmen van afvalstoffen, door middel van de vinger (met bescherming)

Algemene opmerkingen

Niet toucheren bij:

- Een actieve ontsteking
- Bij extreme pijn
- Bij weerstand

Benodigheden

- Onsteriele handschoenen
- Celstof onderlegger
- Vaseline of glijstof
- Vochtige onsteriele gaasjes, 10x10 cm, in een bekkentje
- Onsteriele gaasjes of tissues om de huid te drogen
- Toiletpapier
- Afvalzak of emmer

Vorbereiding

- Doe sieraden af.
- Handen wassen
- Zorg voor privacy
- Zet alle materialen binnen handbereik gereed
- Leg de cliënt zo begrijpelijk mogelijk het doel van de handeling uit; wat er gaat gebeuren en dat de handeling belastend kan zijn, of indien deze dit niet kan begrijpen: noem de naam van de cliënt en vertel dat er iets gaat gebeuren.

Werkwijze

- Leg de onderlegger in bed
- Trek de handschoenen aan
- Leg een celstof onderlegger of schone handdoek rond het werkterrein
- Trek met de ene hand de huid rond de stoma strak
- Trek met de andere hand het systeem voorzichtig van boven naar beneden los van de huid
- Deponeer het opvangmateriaal in de afvallemmer
- Veeg de nog aanwezige ontlasting weg met toiletpapier
- Maak de vinger of pink nat met water
- Breng voorzichtig de vinger, bij een nauw stoma meestal de pink, in het stoma (forceer niets!)
- Toucheer de darm en let daarbij op:
 - Vernauwing op het niveau van de huid en fascie (peesweefsellaag tussen het buikvlies en de dwarse buikspier)
 - De richting waarin de darmlis verloopt
 - Eventuele andere afwijkingen.
- Haal de vinger of pink weer uit het stoma
- Maak de huid en het stoma schoon
- Breng schoon opvangmateriaal aan

- Doe de handschoenen uit
- Ruim alles op
- Was de handen
- Noteer in het dossier (of ander afgesproken plaats) dat de handeling is uitgevoerd en eventuele bijzonderheden.

Complicaties

- Bloeding
- Perforatie van de darmwand
- Bloedverlies uit het rectum, als gevolg van een eventuele beschadiging van het rectumslijmvlies.

Complicaties moeten altijd in het zorgdossier worden opgeschreven en aan de arts te worden gemeld.

Mag zelfstandig worden verricht door

Verpleegkundige _____ is bevoegd

Andere zorgverleners _____ als men beschikt over een bekwaamheidsverklaring (afhankelijk van het beleid van de organisatie waar men werkt)

Let op:

Het is de bedoeling met dit protocol een bijdrage te leveren aan een goede, verantwoorde en doelmatige zorg- en dienstverlening. Het protocol kan zo nodig worden aangepast aan de individuele wensen van de cliënt, echter alleen in opdracht van of met instemming van een arts.

Bij twijfel ten aanzien van de uitvoering van dit protocol raadpleegt men de direct leidinggevende.

In situaties waarin dit protocol niet voorziet, overlegt men met de opdrachtgever en/of de direct leidinggevende.

Afwijken van dit protocol kan soms noodzakelijk zijn, doch men zal afwijken van dit protocol te allen tijde moeten kunnen motiveren. Dit protocol, hoewel richtinggevend, is slechts een hulpmiddel en kan en mag nimmer de plaats innemen van het eigen denken en handelen van de zorgverlener / ondersteuner.

De zorgverlener / ondersteuner kent en neemt bij het hanteren van dit protocol zijn of haar eigen verantwoordelijkheid.

Dit protocol is niet bestemd voor particulier gebruik.

Auteur: D.Slagter, verpleegkundige

Publicatiedatum: 1 mei 2001

Laatste herziening: 07-03-2011

Disclaimer: De auteur draagt geen enkele verantwoordelijkheid ten aanzien van het gebruik van dit protocol. Raadpleeg zo nodig de arts.